

τοῦ κράτους σου. Ἄν' ἐξηρτάτο ἀπὸ τὴν θέλησίν μου, ἐκάστῃ στροφῇ τοῦ ἔλικος θὰ μὲ προσήγγιζεν ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν γηραιάν Εὐρώπην, τὴν ὁποίαν ὁ πλοίαρχός σας θεωρεῖ νεωτέραν τῆς Ἀμερικής.

Ὁ Ζωηρός ἐντεταλμένος ὅπως μεταφράζῃ καὶ τὰς ἐρωτήσεις καὶ τὰς ἀπαντήσεις, ἐξεπλήρου τὸ καθήκον τοῦτο μετὰ σοβαρότητος, μὴ ἐννοῶν εἰσέτι ὅτι ὁ μεταφραστὴς ἐκεῖνος ἦτο παιδίον. Τὸ τάλαιπωρον παιδίον ἐνόμιζεν ὅτι εὕρισκετο ἐνώπιον δικαστηρίου, μέλλοντος νὰ δικάσῃ τὸ μικρὸν αὐτοῦ πραξικόπημα, ἂν καὶ αἱ ἀπαντήσεις τοῦ Πινσῶν καθησύχαζον ἐν μέρει αὐτό. Μολοντοῦτο ἅμα ὡς ἦλθεν ἡ σειρά αὐτοῦ ν' ἀπολογηθῇ, ἐπέτυσε τοὺς δικαστὰς νὰ μὴ τιμωρήσωσιν αὐτό, ὑποσχόμενος ὅτι οὐδέποτε ἄλλοτε θὰ ἐπεσιβάζετο εἰς πλοῖον, ἄνευ τῆς ἀπαιτουμένης ἀδείας. Ἡ κυρία Ἀμφιρίτη καθησύχασεν αὐτὸν διὰ λόγων εὐμενῶν, ἐδήλωσε δὲ ὅτι τὰ ἔκφυτα εἰς τὸ φύλον αὐτῆς τρυφερὰ αἰσθήματα τῇ ἐπέδωλλον τὸ καθήκον νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ τοῦ μικροῦ ταξιδιώτου. Ἡ ὠραία αὕτη κυρία μετὰ τὸν πυκνὸν τῆς μύστακα ἐνέβαλεν εἰς πολλὴν ἀμηχανίαν τὸν Ζωηρόν, ὅστις ἐνόμιζεν ὅτι ἀνεγνώριζεν ἐν αὐτῇ αὐτήν, μεθ' οὗ ἡγάπα νὰ συνδιαλέγηται.

Ἡ Ὁ Πινσῶν ῥίψας ὡς φόρον ὀλίγα ἀργύρια εἰς τὸ χρηματοφυλάκιον, ὅπερ παρουσιάσε πρὸς αὐτὸν αὐτοσχέδιός τις Τρίτων, προσεκλήθη ν' ἀνέλθῃ μετὰ τοῦ θρόνου, ὅπως λάβῃ παρὰ τοῦ μάρτυρα-Τροπικοῦ αὐτοπροσώπως τὴν ὑπογεγραμμένην καὶ ἐπικεκυρωμένην ἄδειαν τοῦ ἐν τῷ κράτει αὐτοῦ πλοῦ. Ὁ ἡγεμὼν καὶ ἡ ἡγεμονίς παρεύρισαν εὐγενῶς παραταχθέντες, ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ὅπως ἀφήσωσιν ἐλευθέραν τὴν δίοδον εἰς τὸν μηχανικὸν μετὰ τοῦ μικροῦ αὐτοῦ συνεπιβάτου, ἠνάγκασαν μάλιστα αὐτοὺς νὰ καθήσωσιν ἐπὶ τοῦ θρόνου των. Τότε ἡ βάρβιτος, συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ ἤχου τοῦ αὐλοῦ καὶ τοῦ τυμπάνου, ἀντήχησε θορυβῶδως. Ὁ μάρτυρα-Τροπικὸς προσήνεγκεν εὐγενῶς τὴν χεῖρα πρὸς τὴν σύζυγον, ἣτις φέρουσα τὸ ριπίδιον ἐν χερσίν, ἔκαμνε μυρίους γελοίους ἀκκισμούς. Οἱ δύο ἐστεμμένοι σύζυγοι κατῆλθον ἐν ἐπισημότητι τὰς βαθμίδας τοῦ θρόνου, μόλις δὲ ἐπραξάν τοῦτο καὶ αἰφνιδίως ἡ σανίς, ἡ χρησιμεύουσα ὡς ἔδαφος εἰς τὸν θρόνον ἀπεσῦρθη, ὃ δὲ Πινσῶν καὶ ὁ Ζωηρός ἐκρημνίσθησαν ἐντὸς κάδου πλήρους ὕδατος.

[Ἐπίστασι ὀνήσια]

Στάθμισον καλῶς τοῦτο : ἡ τόλμη εἶνε τυφλή καὶ δὲν βλέπει οὔτε τοὺς κινδύνους οὔτε τὰ ἄτοπα· ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι εἶνε κακὸς μὲν σύμβουλος, καλὸς δ' ἐκτελεστής. Λοιπὸν καλὸν μὲν νὰ ἀναμετρήσ τοὺς κινδύνους ἐν τῇ σκέψει, νὰ μὴ τοὺς βλέπῃς δὲ ἐν τῇ ἐκτελέσει, παρελτὸς ὅταν εἶνε πολὺ μεγάλου.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ

Γάμοι ἐπὶ τουρκοκρατίας.

Ὁ τρόπος καθ' ἃν ἐτελοῦντο ἐν Ἀθήναις τὰ συνοικεῖσα δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ παραδοξοτάτη σελις τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν τότε Ἀθηναίων. Ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς προξενεῖας μέχρι τοῦ παρὰ τοῖς γονεῦσι τῆς νύμφης ἐπισήμου γέυματος (πιστρούρια) παρατιθεμένου τὴν ὁδοῦν ἀπὸ τοῦ γάμου ἡμέραν, ἐξελίττονται πλείστα προλήψεις καὶ πλείστα ἔθιμα, πείθοντα τὴν ἐρευνητὴν, ὅτι δὲν εἶνε δημιουργήματα ἐνὸς καὶ μόνου αἰῶνος· διὰ τὸν στολισμὸν ἰδίως τῆς νύμφης βεβαίως εἰργάσθησαν πολλοὶ αἰῶνες, ἴσως δὲ καὶ πολλοὶ κατακτηταί.

Προξενεῖα. Τὸ διπλωματικὸν τῆς προξενεῖας ἔργον ἀντιτίθετο κυρίως εἰς γυναίκας, τὰς πασιγνώσας προξενήτρας· σπανίως ἀπεστέλλοντο καὶ προξενητάδες, οἵτινες ὅμως δὲν ἦσαν ἐξ ἐπαγγέλματος τοιοῦτοι. Σπανιώτατα δ' ἐτελοῦντο συνοικεῖσα δι' ἀμέτοχον συνηνοήσεως καὶ ἄνευ προξενεῖας.

Τῆς προξενήτρας τὴ καθήκοντα δὲν ἦσαν τυχαῖα· διότι ἔργον αὕτη εἶχε νὰ ἐξυψώσῃ τὰ προτερήματα τοῦ νυμφίου ὑπὸ σωματικῇ, διανοητικῇ ἠθικῇ καὶ ὕλικῇ ἔποψιν, ἐπιστρέφουσα δὲ εἰς τὸν ἀποστείλαντα αὐτὴν — ἐν περιπτώσει καθ' ἃν δὲν ἀπεκρούετο κατ' ἀρχὴν ἡ πρότασις — νὰ ἐξάρῃ τὴν καλλονὴν τῆς νύμφης, ἣν ὁ δυστυχῆς νυμφίος ἦτο καταδεδικασμένος νὰ μὴ ἴδῃ μέχρι τῆς στιγμῆς τοῦ γάμου. . . Φοβερὸν λαχεῖον μετὰ τὴν ἐκκύβευσιν τοῦ ὁποίου ἀμφιβάλλομεν ἂν ἦσαν πολλοὶ οἱ εὐτυχεῖς ! Ἡ νύμφη ὅμως ὅπισθεν τῶν *καφασίαν* καθημένη, ἔβλεπεν ἐνίοτε τὸν μελλοννυμφον, ὅστις διήρχετο ἐπίτηδες — προφυλαττόμενος ὅμως μὴ τὸν ἴδωσιν οἱ εἴρωνες γείτονες — πρὸς ἔνδειξιν ἐνδιαφέροντος, καὶ πρὸς ἐπίδειξιν πολλῆς τοῦ καινουργοῦς *τζουμπέ*, τοῦ *καλπακίου*, καὶ τῆς *ποδεμῆς*, ὡς ἐκάλουν τότε τὴν ὑπόδεσιν.

Μεταξὺ πολλῶν παραδειγμάτων πονηρίας καὶ ἐπιδειξιότητος προξενήτρας ἐπιφανῆ κατέχει θέσιν τὸ ὅτι κατῶρθεν νὰ νυμφεῖται πάμπτωχον καὶ ξένον νέον καὶ νὰ τὸν παραστήσῃ πλουσιώτατον, χωρὶς νὰ δύναται μετὰ ταῦτα νὰ τὴν ἐλέγξωσιν ὡς ψυσθεῖσαν, διὰ τοῦ διφορουμένου *ἀν πάρη* (πρὸς ἀμ-πάρη)· διότι, ἔλεγε, ὅτι ὁ «γαμβρὸς ἂν πάρη ἔχει στᾶρι, ἂν πάρη ἔχει κριθᾶρι» κτλ. οἱ δ' ἀκούοντες ὑπέθετον ὅτι ἔχει *ἀμπάρια* δηλ. ἀποθήκας πλήρεις τοιοῦτων.

Ἐὰν ἡ τῆς προξενήτρας πρὸς τὴν μητέρα τῆς νύμφης πρότασις ἐγένετο ἀποδεκτὴ, μετὰ τῶν ἀναγκαίων πάντοτε ἐπιφυλάξεων, ὅπως ἐρωτηθῇ καὶ ὁ ἀφέντης, τότε ἀπῆρχετο αὕτη, σύρουσα — ἐν περιπτώσει καθ' ἃν ὑπῆρχον ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ἄλλαι ἄγαμοι κόραι — ἠχηρόταται τὸ ὑπόδημά της (πασουμάκι της)· ἔθεωρεῖτο δὲ τοῦτο ὡς εὐχὴ διὰ τὰ ὅμοια. . . Τὴν προσδιορισθεῖσαν ἡμέραν ἐπ' ἀνήρχετο ἡ προξενήτρα ἐὰν δὲ καὶ τοῦ πατρὸς ἡ

ἀπάντησις ἦτο καταφατική, ἐλάμβανε τὴν κόπια δηλ. σημείωσι τῶν προικῶν, ἣν παρέδιδε τῇ οἰκογενεῖα τοῦ γαμβροῦ, ὅπως ἐπιφέρει τὰς παρρησιαστικὰς τῆς. Καὶ ἐν μὴ ἀποδοχῇ ὅμως τῆς προτάσεως τῆς προξενήτρας, ἡ ἀποποίησης ἐγένετο πλάγιως καὶ τεχνιέντως, πρὸς πρόληψιν δυσαρρεσκιδῶν, συνήθως διὰ τῶν φράσεων «καλὸς καὶ ἄξιος, δὲν σοῦ λέω, μὰ δὲν ἔχομε καιρὸ», «ἂν εἶνε τῆς τύχης θὰ γείνη» κτλ. Ἰδίως δὲ τὴν ἐξ ἐπαγγέλματος προξενήτραν περὶ πολλοῦ ἐποιούντο, φοβούμενοι τὴν κακογλωσσά τῆς· διότι ὅλος ἀφανῶν καὶ ἀγνώστων οὐσῶν τῶν παρθένων ἠδύνατο νὰ διαδώσῃ περὶ αὐτῶν ὅ,τι ἤθελε καὶ νὰ πιστευθῇ. Τόσον δὲ σπανία ἦτο ἡ ἀπότομος τῆς προξενήτρας ἢ τοῦ προξενήτη ἀποπρῶπῃ, ὡς καὶ ἡ συνεπιὰ ἀπορρίψεως προτάσεως βιάια ἢ μὴ τῆς κόρης ἀπαγωγῆ, ὥστε τοιοῦτο γεγονός ἐγένετο θέμα τοῦ ωραίου δημοτικοῦ ἄσματος :

Ἵλα τὰ πουλάκια ζυγὰ, ζυγὰ,
τῶρημο τ' ἀηδόνι τὸ μοναχὸ
περπατεῖ στοὺς κάμπους μὲ τὸν ἀητὸ κτλ.

ὅπερ τόσον εἶνε ἐν Ἀθήναις διαδεδομένον, καὶ καθ' ὃ «Πολίτης πρᾶμματευτῆς καὶ Μεσολογγίτης ξενιτευτῆς, ἀπήγαγε τὴν ξανθομαλλοῦσα τὴν Ἀθηναίαν» ἀφοῦ

τοὺς προξενητάδες τοὺς ἔδωξαν
καὶ τῆς προξενήτρας τῆς ἔσπρωξαν. . .

Κόπια. Αὕτη ἦτο, ὡς εἶπομεν, σημείωσις τῶν προῖκα διδομένων· ἐγράφετο δ' ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ἢ, ὅταν ἦτο ἀγράμματος, ὑπὸ τοῦ ἱερέως τῆς συνοικίας. Ὁ χάρις τῆς κόπιας ἦτο σχήματος ἐπιμήκους, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὁποίου ἐτίθετο τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, φέρον εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας συνήθως τὰ γράμματα IC. XP. NI. KA. δηλ. Ἰησοῦς Χριστὸς Νικᾷ. Τινὲς ὅμως ἐπὶ τῆς κεφαλίδος εἶχον τὰς λέξεις «εἰς δόξαν Χριστοῦ», τὸ δὲ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐτίθετο εἰς τὸ ἄγραφον μέρος τῆς κόπιας, οὕτως ὥστε, συμπτυσσομένης ταύτης ἐν εἰδει ἐπιστολῆς, ὁ σταυρὸς νὰ καταλαμβάνῃ τὴν θέσιν τῆς ἐπιγραφῆς. Μετὰ τὰ ἐν τῇ κεφαλίδι τῆς κόπιας Χριστιανικὰ σύμβολα ἐτίθετο ἡ εὐχὴ «εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος» κτλ., συνήθως προσετίθεντο οἱ Ἅγιοι Θεόσπετοι βασιλεῖς καὶ ἰσαπόστολοι Κωνσταντῖνος καὶ Ἑλένη, ἐνίοτε ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς καὶ ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος, πάντοτε δὲ ὁ μεγαλομάρτυς Προκόπιος, ὅπως προκόψουν. Τελευταῖον ἐτίθετο «καὶ ἡ εὐχὴ τῶν γονέων νὰ σώζῃ. Ἀμήν».

Μετὰ τὰ προκαταρκτικὰ ταῦτα, ἡ κυρίως κόπια ἤρχιζε διὰ τῆς φράσεως «Καγὼ δίδω εἰς τὴν κόρην μου . . . προῖκα» καὶ εἶπετο ὁ κατάλογος τῶν προικῶν, διακρινομένων εἰς πατρικὰ καὶ μητρικὰ, τέλος δ' ἐπανελαμβάνετο «καὶ ἡ εὐχὴ τῶν γονέων» προστιθεμένων ἐνίοτε καὶ εὐχῶν τι-

νων, ὡς «εὐεῖς ἴλγια καὶ ὁ Θεὸς πολλά», κτλ.

Μετὰ τὴν πλήρη συμφωνίαν τῶν δύο οἰκογενειῶν, ὡς πρὸς τὸ οὐσιωδέστατον τῆς προικὸς ζήτημα, οἱ συμπέθεροι ἔδιδον τὰς χεῖρας, τῆς προξενήτρας ἢ ὑπερσῖα, ἐπαρκῶς ἀνταμειβομένης, ἔλγης, καὶ ἤρχιζεν ἡ τοῦ ροταρίου.

Προικοσύμφωνον. Τρεῖς συνήθως πρὸ τοῦ γάμου ἡμέρας μετεκλειῖτο ὁ ροτᾶριος, ὃν θεωροῦμεν περιττὸν νὰ περιγράψωμεν, διότι τὸ ὄνομά του μόνον προφερόμενον καὶ μικρὰ φαντασία ἀρκοῦσιν, ὅπως ἀναπαραστή πρὸ τῶν θυμάτων παντὸς, ὁ γενειοφόρος, σοβαρὸς μέχρι σκαιότητος, ἐπιβλητικὸς, διοπτροφόρος, ἀδιακόπως ξηροθήλων μὲ ἀντερτὰ καὶ καλπᾶκιον ροτᾶριος, φέρων ὑπὸ μάλης τὸ μέγα τῶν προικοσυμφῶνων βιβλίον¹. Τὸ ἀξίωμα τοῦ ροτᾶριου ἦτο ἐκ τῶν μάλλων τιμητικῶν, διὰ τοῦτο βλέπομεν ἄνδρας ἐκ τῶν διαπρεπεστάτων τοπικῶν οἰκογενειῶν ἀναλαμβάνοντας τοῦτο.

Ὁ ροτᾶριος μετὰ τοῦ ἱερέως, μαρτύρων τινῶν ἀορίστου ἀριθμοῦ καὶ τοῦ κουμπάρου, ἐξέτιμα τὴν προῖκα, ἀντέγραψε τὴν κόπια ἐπὶ τοῦ βιβλίου του καὶ ὑπέγραψεν· εἶτα ὑπέγραψεν ὁ ἱερεὺς, ὁ πατὴρ τῆς νύμφης, ὁ πατὴρ τοῦ γαμβροῦ, ἢ ἐν ἔλλειψει τοιούτων στενωτέρως τις συγγενὴς ἐκ τῶν ἀνιόντων, ὁ ροτῶς, ὁ γαμβρὸς καὶ τέλος οἱ μάρτυρες· ἂν δὲ οἱ γονεῖς ἦσαν ἀγράμματοι, ἐγένετο τοῦτου μνησὶ ἐν τῷ προικοσυμφῶνω.

Ἰδοὺ ὁ τύπος ἐνὸς τῶν ἀρχαιοτέρων ἐκ τῶν σωζομένων προικοσυμφῶνων.

«1750 Σεπτεμβρίου 16.

Ἡ προικοπαράδοσις τῆς νεονύμφης Εὐδοκίας ὁποῦ τῆς παραδίδει ὁ αὐθέντης τῆς σιῶρ Μπενάρδος Καπετανάκης.

Ἀρχῆς κασέλα μία. (Ἐπεταὶ ὁ κατάλογος πάντων τῶν προικῶν²). Καὶ ἡ εὐχὴ τῶν γονέων.

Τάσσει δὲ καὶ ὁ Θεοδώρης Σπανὸς τῆς συμβίας του Εὐδοκίας διὰ προγαμιᾶν αὐτῆς δωρεὰν γρόσια τὸν ἀριθμὸν ἐξήκοντα ἕνα³ καὶ ἡ εὐχὴ τῶν γονέων, ἀμήν».

(Ἐπονται αἱ ὑπογραφαὶ μετὰ τῆς λέξεως βεβαιῶνω).

«ΠΑΑΙΟΛΟΓΟΣ

ῥοτᾶριος τῆς πολιτείας⁴».

Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ προικοσυμφῶνου ἄ-

1. Τινὰ τῶν βιβλίων τούτων, ὧν τὸ ἀρχαιότερον φέρεται χρονολογίαν 1750, διεσώθησαν παραδόξως ἐκ τῆς πανωλεθρίας τοῦ πολέμου, καὶ ὑπάρχουσι καταθεθειμένα εἰς τὸ ἐνταῦθα συμβολαιογραφεῖον τοῦ κ. Β. Λαμπροῦλη.

2. Μεταξὺ τῶν ὁποίων πολλὰκις κατελέγετο καὶ ὁ ἀέρας τοῦ σπιτιοῦ³ δηλ. δουλεία ἀπόψεως. (de prospectu).

3. «ὦ! πῶς ἀλλάξουν οἱ καιροὶ εἰς τὸν κόσμον ἐδῶ [κάτω!]

4. Ἄλλα προικοσύμφωνα διάφορον ἔχουσι τύπον π. γ. τὰ τοῦ νοταρίου Ἀντωνίου Καρόρη ἀρχίζουσι ὡς ἐξῆς: «εἰς δόξαν Χριστοῦ κτλ». Οὐδέποτε ὅμως ἐξ οὐδενὸς λείπει τὸ ἀρχῆς κασέλα. . .» ἢ «ἀρχῆς σεν-

νεχώρει ὁ νοτάριος, προσερχόμενοι δὲ οἱ συγγενεῖς—οἵτινες καθ' ὄλην τὴν πρὸ τοῦ γάμου ἐδομάδα ἦσαν εἰς ἀέναον κίνησιν—ἐρραίων τὰ προικιά.

Ἐκθεσις τῶν προικῶν. Οἱ μεταβαίνοντες ὅπως ῥάνωσι τὰ προικιά ἐστολιζοῦτο· διότι τὸ ραίνειν ἐθεωρεῖτο ὡς ἀπόλαυσις, τιμὴ, καθήκον καὶ μυστήριον. Τὰ προικιά ἦσαν τοποθετημένα ἐπιμελῶς ἐν τῇ αἰθούσῃ. Καὶ τὰ μὲν ἐφαπλώματα, στρώματα, προσκέφαλα, θρόνοι κτλ. ἀπετέλουν τὸν λεγόμενον *γιοῦκον*, ἤτοι σωρὸν τετραγωνικὸν κανονικόν· τὰ δὲ ἐνδύματα τῆς πολυτελείας ἐκρέμαντο ἐπὶ σχοινίου δεδεμένου διαγωνίως ἐν τῇ αἰθούσῃ. Εἰς κατάλληλον θέσιν ἐτοποθετοῦντο τὰ *λουτρίκια*, ἅτινα ἦσαν δῶρον τοῦ γαμβροῦ, πλὴν τῆς *λουτρόπολης*, ἣν ἐκέντα ἡ νύμφη. Μεταξὺ τῶν λουτρικῶν δώρων τοῦ γαμβροῦ κατελέγοντο καὶ τὰ *λαλούνια*, ὑψηλότατα ξύλινα ὑποδήματα τοῦ εἶδους τῶν *ισοκάρων*, ἅτινα, ὡς οἱ ἀρχαῖοι κόθορονοι, καθίστων τὸν ἄνθρωπον τεράστιον τὸ ὕψος. Ἡ φέρουσα δὲ ἐν τῷ λουτρῷ τὰ *λαλούνια* δὲν ἠδύνατο νὰ βαδίσῃ, ἀν δὲν ἐβαστάζετο διὰ τῶν βραχιόνων ὑπὸ δύο γυναικῶν. Ἐκτὸς τῶν λουτρικῶν, δῶρον τοῦ γαμβροῦ ἦτο καὶ ἡ ἀργυρὰ *ταμπάκερα*, ἐφ' ἧς συνήθως ἦτο ἀποτετυπωμένος δικέφαλος ἀετός· αὕτη εἶχε κάθωθεν τοῦ καλύμματός τῆς καθρέπτην, ἐντὸς δὲ μικρὸν ἀργυροῦν κτένιον, *τσιμπιδάκι*, καὶ τὸ πολυθρύλιτον *σουρμεντένι*, ἥτοι ἐργαλεῖον ἀργυροῦν ἐν σχήματι μολυβδοκονδύλου, δι' οὗ ἐβαφον τὰς κάτω βλεφαρίδας καὶ ἐμήκνουν τοὺς ἔξω κανθοὺς τῶν ὀφθαλμῶν. Τὰ δῶρα ταῦτα ἀπέστειλεν ὁ γαμβρὸς μέσα ἔς τὸ *σινί*, ὅπερ ἦτο μέγα *ταψί* χάλκινον κασσιτερωμένον, ἐφ' οὗ ἦσαν ἀποτετυπωμένα διάφορα κοσμήματα, ἀετοὶ, κυπάρισσοι, κτλ. Εἰς τὸ *σινί* ἔθετεν ὁ γαμβρὸς καὶ χρήματα, κτένια, μίαν δὲ καὶ λευκοῦ σάπωνος, *κινῆ*, καὶ ἑτερόν τι φάρμακον, ὅπερ ἕνεκα τῆς παραδόξου χρήσεώς του ὀφειλομένον ἦ ἀποσιωπήσωμεν. Πάντα ταῦτα ἐμελλον νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ὑπὸ τῆς νύμφης εἰς τὸ λουτρόν. Εἰς ταῦτα δὲ προσέθετεν ὁ γαμβρὸς καὶ τινα δῶρα διὰ τοὺς συγγενεῖς τῆς νύμφης καὶ τὴν τροφὸν τῆς. Τὸ *σινί* ὑπεδέχοντο πανηγυρικῶς, ἡ δὲ ἀγγελία ἐρχεται τὸ *σινί* ἠλέκτριζε τὴν συνοικίαν ἅπασαν· εὐθὺς τὰ δύο φύλλα τῆς ἔξω θύρας ἦνοιγον, ἐνῶ μετὰ πατάγου ἐπιπτον τὰ *κολντεμίρια*, ἥτοι οἱ δύο σιδηροὶ μοχλοὶ οἱ τιθεῖσθαι ὅπισθεν τῶν δύο φύλλων.

Τὰ λουτρίκια ἦσαν ἀναπόφρευτα καὶ τῆς ἄκρας τοῦκα κάρην. Ἄξια μελέτης εἶνε καὶ τὰ ἐν τοῖς ἀρχαίοις προικοσυμφώνοις καὶ ἄλλοις συμβολαίοις ἀπαντῶντα γυναικεῖα ὀνόματα, ὡς π. χ. Κρέουσα, Φεφρόνα, Χάρη, Μελάνη, Πιστήμη, Ταρῶ, Μπίτσα, Πουλχερία, Ταλιῶ, Κασιῶ, Ντενεδιά, Σύρμου, Παγῶνα, Κλίνω, Γατιανῆ, Ζηνοβία, Καλομοῖρα, Λυμπίτσα, Δόμνα, Δάφνη, Καρβέτα, Δροσιά, Ἐργίνα, Κούζα, Ἀνησιά, Σμερούδα ἢ Σημερούδα, Προκόπη, Εὐφημία, κτλ.

πολυτελείας ἐνδύματα, μεγάλη δ' ἐθεωρεῖτο τιμὴ τὸ ἔχειν πολυτελῆ τοικῶτα, τοῦ λουτροῦ ἄντος τοῦ μόνου μέρους, εἰς δ' ἐγένετο κοινῶν πολλῶν γυναικῶν, ἕνεκα ἐντελοῦς ἐλλείψεως τῶν σήμερον ἐν χρήσει δημοσίων περιπάτων. Εἰς τὸ λουτρόν ἐπεδείκνυον τὰ τιμαλφῆ των ἀντικείμενα.

Μέσω λοιπὸν τῶν λουτρικῶν προικῶν ἐνδύματων ἔκειτο τὸ *τάσι*, ἥτοι μεταλλινον δοχεῖον, δι' οὗ ἐν τῷ λουτρῷ ἐρρίπτον ἐπὶ τοῦ σώματός των ὕδωρ ἢ προητοιμαζὸν *σαπουράδαν* ἐπὶ τοῦ *τασίου* τούτου προσερχόμενοι οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι ἐρρίπτον χρήματα ἢ κοσμήματα, ἅτινα ἐθεωροῦντο ὡς ἀποτελοῦντα μέρος τῆς προικῆς. Τοῦτο δὲ ἦτο τὸ *ραίνειν* τὰ προικιά.

Ὅγκωδῃ ἐπιπλα, ὅπως συνειθίζεται νῦν, δὲν ἐδίδοντο προικία. Ἐν τοῖς προικῶσι κατελέγοντο καὶ ἀσπρόβροχα τοῦ γαμβροῦ, ἐξ ὧν τὰ ὑποκάμισα ἦσαν ἄκοπα κατὰ τὸν καιρὸν καὶ τὸ στήθος, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς καινουργότητός των.

Λουτρόν. Ἡ δύο πρὸ τοῦ γάμου ἡμέρας (Παρχακευὴν) μεταβάσις τῶν μελλονύμφων εἰς τὸ λουτρόν ἦτο ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ. Μὴ φοβείσθε ὁμῶς μήπως γείνη συνάντησις τις· αἱ ὥραι ἦσαν προσδιορισμέναι, τῶν μὲν ἀνδρῶν ἀπὸ πρωῆας μέχρι μεσημβρίας, ὅτε δι' ἰσχυρῶν κρότων, οὓς ἐποίουν οἱ *γαμαμτζήδες* κτυπῶντες τὰ *τάσια* ἠγγέλλετο αὐτοῖς ὅτι εἶνε ὥρα νὰ ἀπέλθωσι, τῶν δὲ γυναικῶν ἀπὸ μεσημβρίας μέχρι ἐσπέρας, ὅτε ἐκρότου τὰ *τάσια* αἱ λουτράρισσαι, ὅπως ἀπέλθωσιν αἱ γυναῖκες, διότι τὴν νύκτα ἤρχοντο πάλιν ἄνδρες.

Ὁ γαμβρὸς μετέβαινε εἰς τὸ λουτρόν πανηγυρικῶς συνοδευόμενος ὑπὸ συγγενῶν του καὶ φίλων καὶ εἶτα ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν του ἀναμένων τὴν Κυριακὴν. Ἡ νύμφη μετέβαινε εἰς τὸ λουτρόν συνοδευομένη ὑπὸ ἠλικιωμένων συγγενῶν τῆς, καὶ μόνον συγγενῶν τῆς, μέσῳ τῶν δούλων ἐβάδιζεν ἐστολισμένη, προηγουμένων ἐνίοτε τῶν ὀργάνων τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γαμβροῦ, ἅτινα ἅμα ἐφθιανεν ἡ νύμφη εἰς τὸ λουτρόν ἀπῆρχοντο. Ἡ νύμφη ἐφόρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς *σουλοῦκι*, ἥτοι λεπτὸν λευκὸν μανδύλι καλύπτον μέρος τοῦ προσώπου, τὸ δὲ σῶμά τῆς εἶχε ἐγκορδυλημένον διὰ *φρετζέ*, ὅστις ὠμοιάζει τὸ σημερινὸν ἀδιάβροχον (*impermeable*).

Αἱ λουτράρισσαι (τελάκισσαι καὶ νατήρισσαι) παρετάσσοντο πρὸς ὑποδοχὴν τῆς νύμφης· ἡ προϊσταμένη αὐτῶν—ἡ *γαμαμτζίνα*—ἦτις συνήθως ἦτο Ὁθωμανὶς καλῆς οἰκογενείας, ἐλάμβανε τὴν μελλονύμφον ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ τὴν ὠδήγει, ἐνῶ αἱ λουτράρισσαι παρατεταγμέναι ἐρραίων αὐτὴν διὰ φιαλίδιων πλήρων ῥοδοστάγματος· τὰ φιαλίδια ταῦτα ὀνομαζόμενα *καρὰ* εἶνε ἐν χρήσει καὶ σήμερον εἰς τὰς ἐκκλησίας.

Ἐν τῷ λουτρῷ ἡ νύμφη *ἐβαίξε κινάδες* εἰς τὴν κόμπην, εἰς τοὺς ὄνυχας τῶν χειρῶν καὶ τοὺς μεγάλους τῶν ποδῶν, τοὺς δὲ δακτύλους τούτους περι-

είλιστον επιμελῶς διὰ λεπτῶν τεμαχίων ὑφάσμα-
τος ὅπως μὴ ἡ βαρὴ ἀπὸ τῶν ὀνύχων μεταδοθῆ
καὶ εἰς τὴν σάρκα. Ἀναχωροῦτα τοῦ λουτροῦ ἡ
μελλόνυμφος ἐφιλοδώρει τὰς λουτράρισσας δι' ὑφα-
σμάτων, μάνδουλίων, κοσμημάτων, χρημάτων κτλ.
Ἐπειδὴ δὲ συνήθως αἱ παρθέναι λουόμεναι οὐδέ-
ποτε ἐπλήρωνον, κατὰ τὴν ἀναμενουμένην ταύτην
ἡμέραν αἱ λουτράρισσαι ἀπεξημιούοντο πρὸς τοῦ-
τους ἄφρονι δῶρα καὶ διὰ τοὺς λουτράρηδες, δηλ.
τοὺς τελέακηδες καὶ τὸν θεριακτὴν, καὶ οὕτω ἡ
νύμφη ἐπανήρχατο ἡσύχως καὶ μέσῳ εὐχῶν εἰς
τὸν πατρικὸν οἶκον.

Ἑορτὴ τῶν παρθένων. Τὴν ἑσπέραν τῆς
αὐτῆς ἡμέρας ἐγένετο ἡ ὑπὸ τὸ τουρκικὸν ὄνομα
κιὰ, - γκεκεσί ἑλληνικωτάτα διασκεδάσις τῶν
κορασιῶν, φίλων τῆς νύμφης. Ὡνομάζετο δὲ ἡ εορτὴ
οὕτω, διότι ἡ ἡνύμφη ἔφερε μετ' ἐξουτῆς ἐκ τοῦ λου-
τροῦ τὴν περισεύοντα κιὰ, δι' οὗ ἐβάπτοντο ἐλκ-
φρῶς εἰς τοὺς ὄνυχας τῶν χειρῶν αἱ φίλαι τῆς. Αὐ-
ταὶ ἐπειδὴ δὲνταῖς ἐπετρέπετο νὰ παραυρίσκωνται
εἰς γάμους, δισκεδάζον μόναι μετὰ τῆς νύμφης.
Εἰς τὴν διασκεδάσιν ταύτην, ἣτις παρετίετο μέ-
γα βαθεῖας νυκτὸς, οὐδεὶς ἀνὴρ, οὐδεμία γυνὴ πα-
ρίστατο. Ἐτρωγον, ἐχόρευον, ἐτραγῶδουν, ἀ-
πήγγελλον σατυρικά ποιήματα, ἔβλυν αἰνίγματα,
λογοπαίγνια, καὶ ἐν γενεῖ ἔπαιζον διαφόρων εἰ-
δῶν παίγνια, καὶ ἀνεκούνουν ἀλλήλους τὰς περὶ
τοῦ μέλλοντος τῶν γλυκεῖας ἐλπίδας. Ὅτε δὲ ἡ-
κούον τὴν λυπηρὰν εἰδήσιν ὅτι ἦτο ὥρα νὰ ἀπέλ-
θωσι, ἐνηγαλίζοντο καὶ κατσπαζόντο τὴν
νύμφην δακρύνουσαι καὶ εὐχόμεναι αὐτῇ

να ζήσῃ νὰ γερᾷσῃ
καὶ νὰ ἀσπροκαλιόσῃ,
νὰ κάμῃ γιουὸς περίσσιος,
καὶ πλουτῇ δεχάτερα!

**Οἱ δὲ γονεῖς, ἀδελφοί, συγγενεῖς, μετὰ ὑπηρε-
τῶν κρατούντων φανούς, τὰς ὠδήγουσιν εἰς τὰς
οἰκίας των, ἔνθα παρεδίδοντο εἰς ὕπνουσ καὶ ὄ-
νειρα.**

Προικοπαράδοσις. Τὴν παρκομονὴν τοῦ
γάμου, ἣτις συνήθως ἦτο Σάββατον, παρεδίδοντο
τὰ προικιά. Ἄμα προσήγγιζεν ἡ ὥρα τῆς μετα-
κομισέως των εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ, ἤρ-
χοντο τὰ ὄργανα, δηλ. βιολιά καὶ λαούτα ἀπο-
στειλλόμενα ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ, ὅστις καθ' ὅλας
ταύτας τὰς διαδικασίας ἦτο ἀόρατος. Τὰ προικ-
ιά ἐφορτώνοντο ἐπὶ ὠραίων ἵππων — μὴ ὄντων
ἐν χρῆσει κατὰ τὴν τελευτὴν ταύτην ἄλλων με-
ταγωγικῶν μέσων — περιττοῦ πάντοτε ἀριθμοῦ
τοὺς ἵππους συνήθως ἐδανείζοντο παρ' Ὀθωμανῶν,
οἵτινες, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, δὲν ἐδέχοντο τὴν
προσφερομένην αὐτοῖς ἀμοιβήν, ἀλλὰ τοὺς παρε-
χώρουσ δῶρα ἐν εἰς τοὺς χριστιανούς συμπολίτας
των. Ἀφοῦ ἐπὶ τῶν ἵππων ἐφορτώνοντο ἐπιμελῶς
τὰ προικιά, ἐπὶ τῶν προπορευομένων δὲ τριῶν
καλλιτέρων ἵππων ἐκάθιζον τρία ἄρρενα ἀμφι-
θαλῆ παιδιὰ, προηγουμένων τῶν μουσικῶν πεζῆ,

ἐξεκίμαι ἡ συνοδεία, βαδίζουσα βραδέως, σοβαρῶς
καὶ ἐπισήμως. Ὅθεν διήρχοντο τοὺς ἔρραϊνον δι'
ὄρυζιου, ὡς συμβαίνει καὶ σήμερον, ἀλλὰ καὶ διὰ
βραμβυκοσπόρου, σημείων εὐτυχίας καὶ μακροβι-
ότητος. Ἄμα τῇ ἀφίξει αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
γαμβροῦ τὰ ὄργανα ἔπαιζον γοργόν τι τεμαχίον,
ταξίμι, ὑπὸ τὸν ἥχον τοῦ ὁποῖου μετακομίζοντο
τὰ προικιά, καὶ ἐτίθεντο εἰς ἰδιαιτέρον δωμάτιον,
ὅπερ ἐκλειδίωνον ἐπιμελῶς, τὴν δὲ κλειδα παρε-
λάμβανεν ὁ κομπάρος, ἵνα παραδώσῃ αὐτὴν τῷ
νυμφίῳ μετὰ τὸν γάμον.

Ἑσπερινὰ προπαρκασκευαί. Τὴν ἑσπέ-
ραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας μετέβαινον εἰς τὴν οἰκίαν
τῆς νύμφης, ἡ τελέακισσα, ἣτις τὴν ἔλουσε, καὶ
τῆς ἔπλεκε τὴν κόμην εἰς πολλὰς καὶ μικρὰς
πλεξίδας, ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα συνήθως, τῆς
ἑβάζε τὰ πιασιούλια, δηλ. ἔπλεκε μετὰ τῆς κό-
μης καὶ ὁμοίου χρώματος μετάξαν' τὰ πιασιού-
λια ταῦτα, κατέληγον εἰς χρυσοῦς ἀποτελου-
μένους ἐκ τῆς κόμης, τῆς μετάξης, καὶ χρυσῶν
νημάτων. Ἀναχωρούσας τῆς τελέακισσας ἤρχιζε
τὸ ἐπίσημον ἔργον τῆς στολίστρας, πρωταγωνι-
στοῦσας ἐν ταῖς προπαρκασκευαῖς. Ἡ στολίστρα
ἦτο ἐπιτελειωτάτη τεχνίτις καὶ ὀλίγιστα ὑπῆρχον
ἐν Ἀθήναις τοιαῦται, ὧν τὰ ὀνόματα, ὡς π. χ.
τὸ τῆς Πιτούρικης, διεσώζοντο ἀπὸ γενεᾶς εἰς
γενεάν. Πρῶτον καθῆκον τῆς στολίστρας ἦτο τὸ
ξεχνουδάσιμα ἢ ζούρισμα τῆς νύμφης. Τοῦτο ἐ-
γένετο ἡ διὰ μεταξίνου νήματος (μπερσῆμι) ὅπερ
διὰ τῶν δακτύλων περιήλειφεν οὐσία τινὴ ἰξώδει
(σαμσακῆλι), ἡ διὰ λεπτῆς ἴβλου καταληγού-
σης εἰς κοπτερὰν ἄκραν (ἀθέραι) καὶ τεμαχίον
οὐστὸς φύτικης ἐπὶ τούτῳ πωλουμένης, ἡ διὰ τοῦ
λεγομένου ἀργιτᾶ, μίγματος δηλ. ἀποτελουμένου
ἀπὸ σαμσακῆλι, μέλι, ἢ καὶ ἄλλην τινα κολ-
λώδη οὐσίαν. Ἄμα συνετελεῖτο τὸ ξεχνουδάσι-
μα, ἤλειφεν ἡ στολίστρα τὸ πρόσωπον τῆς νύ-
μφης διὰ δηλητηριώδους τινὸς παχυλῆρου (ἀλοι-
φι) ἀγιά νὰ πάρῃ τὴν πυράδα, ὡς ἔλεγον, καὶ
ἐν τοιαύτῃ καταστάσει ἡ πτωχὴ μελλόνυμφος ἀ-
πεκοιμήτο! . . .

Ἐὐτρεπισμὸς τῆς νυμφικῆς κλένης.
Κατὰ τὴν αὐτὴν ἑσπέραν οἱ στενώτεροι συγγενεῖς
τῆς νύμφης ἀμοτέρων τῶν φύλων, ὅσοι ἦσαν μο-
νοστέφανοι καὶ ἀπύκτατοι (!) μετέβαινον εἰς τὴν
οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ ὅπως στρώσουσιν τὸ κρεβάτι·
τὸ ἔρραϊνον διὰ σακχαριῶν, καὶ κάτω μὲν τοῦ με-
γάλου προσκεφαλαίου ἔθετον ἐννέα ἀμύδαλα
— ὅπως κάμη ἐννέα υἱοὺς — δεδεμένα ἐντὸς μαν-
δηλίου, μεταξὺ δὲ τῶν στρωμάτων ἔθετον ψαλλί-
διον ἀνοικτὸν — ὅπως κοποῦν ἢ κακαῖς γλιώσσαῖς
ἢ κατάραις, τὰ μάγνα, τὸ μάτι, τὸ κάρφωμα,
καὶ ἰδίως τὸ φοβερὸν δέσιμο . . . — καὶ τεμαχίον
παλαίου δικτύου ἀνήκοντος εἰς ψαρόδον, ὅστις
δὲν ἐψαρόδευε πλέον. . . . Τοῦτο ἦτο πολῦτιμον
ἐγκόλιον, μετὰ τὸν γάμον μὲν τιθέμενον εἰς τὰ
εἰκονίσματα, μετὰ δὲ τὴν ἀπόκτησιν τέκνων ἐν-

τὸς τοῦ μικροῦ στήθους των. . . ἄπταιστον ἀντιφάρμακον κατὰ πάσης μαγείας.

(Ἐπίται το τίλος).

Δ. Γρ. Κ.

Εἰς πάντας σχεδὸν εἶνε γνωστὸς ὁ χορὸς τῆς ταραντέλλας, θεωρούμενος ἔθνικὸς τῶν Νεαπολιτανῶν. Ἡ ζωηρὰ μουσικὴ αὐτοῦ, ἥτις ποικίλλει ἐνίοτε κατὰ τόπων, εἶνε γνωστὴ ὡσαύτως καὶ ἐκ μελοδραμάτων τινῶν, ὡς τοῦ τῆς «Βωδῆς τῶν Πορτικῶν», τοῦ «Φρά-Διάβολο» καὶ ἄλλων, ὀλίγοι ὅμως γινώσκουσι τὴν ἀρχὴν τῆς ταραντέλλας καὶ τὴν καταγωγὴν τοῦ ὀνόματος αὐτῆς. Περὶ τούτου ἀντιἰδίας μελέτης ἀκούμεθα νὰ μεταφέρωμεν ἥδε ὅ,τι ὁ κ. Φ. Λενορμὰν ἔγραψεν ἐν τῷ ἀξιῶ πολλοῦ λόγου συγγράμματι αὐτοῦ· «La grande Grèce, paysages et histoire». Ὁ κ. Λενορμὰν μετὰ τὴν μακρὰν περιγραφὴν, ἣν ποιεῖται τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς πόλεως Τάραντος καὶ τῆς ἱστορίας αὐτῆς, παρεισάγει ὡς συναφεῖς τῇ ἱστορίᾳ τῆς πόλεως ταύτης δύο μελέτας, ἃν ἡ μὲν εἶνε περὶ τῆς ἐν τῇ ἀρχαιότητι εἰσαγωγῆς τῆς γαλῆς ὡς ζώου κατοικίδιου εἰς τὰς ἑλληνικὰς χώρας διὰ τῶν Ταραντινῶν, ἀναγομένη εἰς τὴν ἀρχαιστάτην ἱστορίαν τοῦ Τάραντος, ἡ δὲ περὶ τῆς ταραντέλλας, ἀναγομένη εἰς τὴν τοῦ μέσου αἰῶνος. Τὸ δεύτερον τοῦτο, ὅπερ εἶνε τὸ 12 κεφάλαιον τοῦ συγγράμματος, μεταφέρωμεν αὐτολεξεῖ, ἔχον οὕτως.

A. M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

τῆς ταραντέλλας.

Πῶς δύναμαι νὰ καταλίπω τὸν Τάραντα χωρὶς νὰ κάμω λόγον περὶ τῆς ταραντέλλας; (tarantulle).

Ἡ ταραντέλλα εἶνε μεγάλη ἀράχνη μήκους 3 ἢ 4 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, τοῦ αἵδου, τῶν κυνηγετικῶν (Lycosa), αἵτινες εὐρίσκονται εἰς ὅλα τὰ μεσημβρινὰ κλίματα, ἀλλὰ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος εἶδος κυρίως εὐρίσκεται ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἰσπανίᾳ. Ἐν Ἰταλίᾳ συναντᾷ τις αὐτὴν ἀπὸ τοῦ μεσημβριωτάτου ἄρου μέχρι Ῥώμης πρὸς τὴν Τυρρηνικὴν θάλασσαν, καὶ μέχρι Βολωνίας πρὸς τὴν Ἀδριατικὴν. Ἐν μείζονι δὲ ἀριθμῷ ἐν Ἀπουλίᾳ καὶ τῇ χώρᾳ τοῦ Ὑδροῦντος.

Τὸ σῶμα τῆς ἀράχνης εἶνε πυκνῶς τριχωτὸν, τὰ ὀπίσθια χρώματος κυανομέλανος, ἐστιγμένου ὑπὸ κανονικῶν σημείων, οἱ πόδες μακρότατοι φέροντες μέλανα καὶ λευκὰ στίγματα. Ἐχει δὲ καὶ ἡ ταραντέλλα, ὡς πᾶσαι αἱ ἀράχναι τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ὀκτὼ ὀφθαλμοὺς ἀνίσου μεγέθους, ὧν τὰ μὲν δύο μικρότερα ζεύγη κείνται ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς, τὰ δύο δὲ μεγαλείτερα ὕψισθεν τούτων. Ἐκ τῶν τεσσάρων ζευγῶν τῶν ποδῶν τῆς τὸ τρίτον εἶνε βραχύτερον.

Ἀπονεαρκαωμένη οὔσα τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους, ἀναφαίνεται κατὰ τοὺς μεγάλους καύσωνας τοῦ ἔτους. Τότε καταδιώκει τὰς ἀκρίδας καὶ ἄλλα ἔντομα, ἅτινα συλλαμβάνει εὐκόλως χάρις εἰς τὴν ταχύτητα τῶν ποδῶν τῆς. Κατασκευάζει φωλεὰν ἐν τῇ γῇ, ἐνίοτε εἰς βῆθος ἐνδὸς ποδός, ἥς ἡ εἰσόδος ἐν ἀρχῇ εἶνε ζητοσιδῆς, εἶτα προβαίνει εἰς εὐθείαν, καὶ αὐτῆς καθίσταται περιστροφικῆ. Ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ μικροῦ θαλάμου, εἰς ἃν

καταλήγει αὐτὴ ἡ πολύστροφος σπλιννοειδὴς φάλαξ, καλύπτεται ὑπὸ ὑφάσματος, ὅπερ τὸ ζῶον ὑφαίνει. Αὐτόθι φυλάσσει τὰς προμηθείας τῆς τροφῆς, καταθέτει τὰ ὠὰ καὶ ἀνατρέφει τὰ τέκνα του, ἅμα ὡς ἐκκολληθῶσιν. Ἡ θήλεια, ἰσχυροτέρα τοῦ ἄρρενος οὔσα, δεικνύει μεγάλην φροντίδα περὶ τὴν προστασίαν τῶν τέκνων αὐτῆς, ἅτινα φέρει ἐπὶ τῆς ῥάχως ἐξερχομένη.

Τὰ παράδοξα ἦθη τῆς ταραντέλλας, μετ' ἐπιμελείας περιγραφέντα ὑπὸ τοῦ Βαλέττα καὶ Βαλίβη (Valetta et Bagliyi), δὲν ἤθελον ἀρκέσει νὰ καταστήσωσι γνωστὸν τὸ ὄνομα τοῦ ζώου πέραν τοῦ στενοῦ κύκλου τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος ἐντομολόγων, ἀνμῦθοι διαδοθέντες, ἐν χρόνοις προγενεστέροις περὶ τοῦ δήματός τῆς ταραντέλλας, δὲν καθίσων τὸ ὄνομα αὐτῆς τοῖς πᾶσι γνωστόν· διότι ἀπεδόθη εἰς τὸ δῆγμα αὐτῆς τὸ αἰτιον ἐπιδημίας νευρικῆς νόσου, ἡ ὁποία ἐμάστιξε τὴν μεσημβρινὴν Ἰταλίαν ἐπὶ 300 ἔτη, ἰδίᾳ δὲ τὴν Ἀπουλίαν καὶ τὴν χώραν τοῦ Ὑδροῦτος. Ὅστε ἡ ταραντέλλα ἀνάκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς πόλεως τοῦ Τάραντος.

Γνωστὸν ὅτι τὰ δῆγματα τῶν μεγάλων ἀραχνῶν εἶνε ἰσοβόλα, καὶ ὅτι προξενοῦσιν οἰδήματα μεγάλα ὀδυνηρά, συνήθως συνεπιφέροντα καὶ πυρετὸν, ὡς τὰ τῆς ἀράχνης τῆς ἐν Κορσικῇ καὶ Ἰσπανίᾳ ζώσης ὑπὸ τὸ ἐπιστημονικὸν ὄνομα Latrodectes malmignatus. Ἡ πείρα ὅμως σήμερον κατέδειξεν ὅτι μεταξύ τῶν ἀραχνῶν τοῦ αὐτοῦ εἴδους αἱ διάφοροι ταραντέλλαι ἀγήκουσιν εἰς τὰς ὅλως ἀβλαβεῖς τῷ ἀνθρώπῳ. Διὸ καὶ ἐν ταῖς χώραις, ἔνθα ἀπαντῶσι ποικίλαι αὐτῶν, ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ, Ἑλλάδι, Συρίᾳ καὶ Αἰγύπτῳ, Τουρκεστάν, δὲν προξενοῦσι φόβον εἰς τοὺς ἐγχωρίους. Οἱ παῖδες ἀρέσκονται νὰ καταδιώκωσιν αὐτὰς εἰς τὰς φωλεὰς τῶν οὐδέποτε δὲ προῆλθε δυστύχημά τι. Τοῦτο ἦτο γνωστὸν ἐπὶ πολὺ καὶ εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἰταλίαν οὔτε δ' ἐν τῇ ἀρχαιότητι, οὔτε κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα, ἐγεννήθη ποτὲ ἡ σκέψις ὅτι τὸ ζῶον ἦτο ἐπικίνδυνον. Λόγος ἤρξατο μόνον νὰ γίνηται κατὰ τὴν 11ην καὶ 12ην ἑκατονταετηρίδα περὶ ταραντέλλας, ἥς τὸ δῆγμα ἐθεωρήθη θανατηφόρον. Οὕτως, ἐπὶ παραδείγματος, ἀναφέρεται ὑπὸ τῶν δυτικῶν χρονολογῶν, μεταγενεστέρων ὅμως ἑκατοντάδα ἐτῶν τῶν γεγονότων, ὅτι ἐκ τοιούτου δήματος ἀπεδουλοκρίθησαν οἱ Λορραῖνοι τοῦ πρώτου στρατοῦ, ὃν ἤγαγεν ὁ αὐτοκράτωρ Λουδοβίκος Β' κατὰ τοῦ Σουλτάνου τῆς Βάρης. Κατὰ τὸν χρόνον ὅμως ἐκεῖνον ἡ λέξις δὲν ἐδήλου εἶδος ἀράχνης, ἀλλὰ τὸν gecko, τὴν σαῦραν ἀσκάλαθον, συνήθη ἐν Ἀπουλίᾳ καὶ Ὑδροῦντι, καὶ Καλαβρίᾳ, εἰς ἣν οἱ ποιηταὶ Ἑλληνες ἐμυθολόγουν ὅτι ὁ νέος Ἀσκάλαθος μετεμορφώθη ὑπὸ τῆς ὀργῆς τῆς Δήμητρος, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἡ δημώδης δεισιδαιμονία ἀπέδιδε ἰδιότητος ἰσοβόλους, λίαν ὑπερβολικὰς. Εἰς ταύτην λοιπὸν τὴν σαῦραν ἀπεδόθη κατ' ἀρχὰς